

Θεσσαλιώτιδος Τιμόθεος: Η Παναγία γίνεται δοχείο της Χάριτος

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων

Την Κυριακή 7 Σεπτεμβρίου 2025, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Τιμόθεος χοροστάτησε στην ακολουθία του Πανηγυρικού Εσπερινού, επί τη μεγάλη Θεομητορική εορτή του Γενεσίου της Υπεραγίας Θεοτόκου, στον ομώνυμο Ιερό Ναό Παλαιοκκλησίου.

Στο τέλος της ακολουθίας, ο Σεβασμιώτατος μίλησε με αγάπη και πνευματική καθοδήγηση προς το εκκλησίασμα, αναφερόμενος στο ιερό γεγονός της Γεννήσεως της Θεοτόκου και στη βαθιά θεολογική του σημασία για την πορεία της Εκκλησίας και τη ζωή κάθε πιστού. Μέσα από τη διδαχή του ανέδειξε τον ρόλο της Παναγίας

στο σχέδιο της σωτηρίας και τόνισε την πνευματική χαρά που χαρίζει η εορτή σε όλους μας:

«Θεωρώ ότι γνωρίζουμε όλοι μας πως ο μήνας Σεπτέμβριος είναι ο πρώτος μήνας του εκκλησιαστικού έτους. Για την Εκκλησία μας, πρωτοχρονιά έχουμε την πρώτη Σεπτεμβρίου. Απόψε και αύριο η Εκκλησία μας φέρνει μπροστά μας το Γενέσιον της Παναγίας μας, δηλαδή τη γέννηση της Κυρίας Θεοτόκου εκ των δικαίων Θεοπατόρων Ιωακείμ και Άννης, και τοποθετεί στην έναρξη του εκκλησιαστικού έτους αυτήν την εορτή, διότι είναι το ξεκίνημα της Θείας Οικονομίας. Η Επαγγελία και η υπόσχεση του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου, αρχίζουν πλέον να πραγματώνονται με τη γέννηση της Θεοτόκου εκ των γονέων της, των δικαίων, Ιωακείμ και της Άννης.

Η πρώτη λοιπόν εορτή του εκκλησιαστικού έτους απόψε και αύριο. Και βέβαια, για την εμπειρία και τη ζωή της Εκκλησίας, αδελφοί μου, το γεγονός αυτό είναι πηγή χαράς. Όπως ακούσαμε στους ύμνους και στο απολυτίκιό της, η γέννηση της Παναγίας έφερε χαρά στον κόσμο, διότι επιβεβαιώθηκε η ελπίδα που είχαν οι άνθρωποι για την έλευση του Μεσσία, του Σωτήρος Χριστού, για τη σωτηρία των ανθρώπων.

Μέσα σε αυτήν την πνευματική χαρά, οι Πατέρες της Εκκλησίας μάς διδάσκουν πολλά και σπουδαία πράγματα γύρω από το γεγονός της γεννήσεως της Παναγίας μας. Το πρώτο που πρέπει να συγκρατήσουμε είναι αυτό που καταγράφει ο Ευαγγελιστής Λουκάς στο Ευαγγέλιό του: ότι «ο Ιωακείμ και η Άννα ήταν δίκαιοι παρά Θεού».

Δηλαδή, ήταν άνθρωποι που επιτελούσαν το καθήκον τους, ζούσαν σύμφωνα με την πίστη τους, είχαν σχέση αληθινή με τον Θεό και διατηρούσαν στην καρδιά τους την πλησμονή για την έλευση του Μεσσία. Όμως ήταν άτεκνοι, και αυτή η

ατεκνία τους, για την εποχή εκείνη, ήταν ντροπή. Εντρέπονταν επειδή δεν είχαν παιδιά, σε μια κοινωνία όπου η προτροπή του έθνους των Ιουδαίων της εποχής εκείνης, ήταν η αύξηση του πληθυσμού, ώστε να επικρατήσουν έναντι των γύρω φυλών.

Παράλληλα όμως, εκτός από αυτό το γεγονός, έρχεται όμως η γραφίδα του Αγίου Ιωάννου του Δαμασκηνού, του μεγάλου αυτού δογματικού θεολόγου της Εκκλησίας μας, ο οποίος γράφει γύρω από το γεγονός της γεννήσεως της Παναγίας μας, ότι πράγματι ο Ιωακείμ και η Άννα, η στείρα, και ο Ιωακείμ σε πολύ μεγάλη ηλικία, δεν τεκνοποίησαν. Όμως, οι προσευχές τους ακούστηκαν από τον Θεό. Και ο Θεός, επειδή ήταν δίκαιοι και πολύ ανώτεροι ακόμη και από τον Αβραάμ, τον Ισαάκ, τον Ιακώβ και τον Μωυσέα, ήταν πολύ ανώτεροι στην πίστη και στην δικαιοσύνη που επιτελούσαν στη ζωή τους, δηλαδή τηρούσαν το θέλημα του Θεού, αυτό σημαίνει δικαιοσύνη μέσα στην εμπειρία και στη γνώση της Εκκλησίας. Γι' αυτό ο Θεός, λέγει, τους έδωσε το θαύμα. Έδωσε στο ιερό αυτό ζεύγος τη δυνατότητα, με φυσικό τρόπο, εκ γαμικής σχέσεως, το σπέρμα του Ιωακείμ να καρποφορήσει μέσα στη μήτρα της Άννας, ώστε να γεννήσει τη Θεόπαιδα κόρη, την Μαριάμ.

Η λέξη «Άννα» σημαίνει «χάρις». Αλλά, τότε, πριν ακόμη γεννήσει την Παναγία ήταν «χάρις», χωρίς να ενεργοποιείται αυτή η χάρις μέσα στη ζωή της και στη ζωή του κόσμου. Αυτή η «χάρις» λοιπόν, πλέον σαρκούται και πραγματοποιείται όταν γεννάται περιχαρώς η Κυρία Θεοτόκος. Αν ανατρέξουμε στην Ιερή Ιστορία, θα δούμε ότι πολλά ζευγάρια ζήτησαν από τον Θεό την τεκνογονία και Εκείνος τους χάρισε αυτήν τη χαρά: ο Αβραάμ με τη Σάρα που γέννησαν τον Ισαάκ, τον Σαμουήλ που γεννήθηκε από την προφήτιδα Άννα, τους έδιναν αγόρια, τους έδιδαν αυτήν την δυνατότητα της χαράς.

Να θυμηθούμε και την εποχή εκείνη ότι χρειαζόνταν να αυξηθεί ο πληθυσμός, να θυμηθούμε και τις δικές μας εποχές όπου στις αγροτικές περιοχές και οικογένειες χρειαζόνταν περισσότερο τα αγόρια για να βγουν να καλλιεργήσουν την γη και να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις της προόδου, της αυξήσεως και του πολιτισμού.

Εδώ όμως, η χαρά, η «χάρις» της Άννας γίνεται χαρά γιατί γεννάται η παρθένος κόρη η Μαριάμ. Και όπως σημειώνει ο Ιερός Δαμασκηνός, δεν θα μπορούσε να πάρει άλλο όνομα από το «Μαρία», που σημαίνει «φως», «φωτισμένος άνθρωπος», που σημαίνει πρόσωπο φωτισμένο το οποίον έρχεται εις τον κόσμο για να μας φέρει αυτήν την πραγμάτωση της ουράνιας υποσχέσεως που σαρκώνεται στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού, του αληθινού Φωτός, που φωτίζει τα σκοτάδια της καρδιάς και της ψυχής μας.

Γεννάται η Παναγία Μητέρα του Θεού και γεννάται όπως γεννιέται ο κάθε άνθρωπος, το κάθε αγόρι και το κάθε κορίτσι. Με θαυμαστό τρόπο, γιατί η στείρα Άννα πλέον φέρει καρπόν ευκλεή, την Παναμώμητον κόρη, αλλά, όπως λέγει ο

Άγιος Αθανάσιος, γεννάται, λέγει, η αδελφή μας Μαρία, ένα πρόσωπο δηλαδή ίδιο με εμάς, ένα πρόσωπο που προσφέρεται στην οικουμένη ολόκληρη και όχι μόνο στους γονείς της· ίδιο με εμάς, για να φέρει μαζί της, επάνω της, την πεπτωκυία κατάσταση του ανθρώπου, το προπατορικό αμάρτημα - που όμως, εξαιτίας των δικαίων γονέων της, του Ιωακείμ και της Άννης, της ανατροφής της μέσα στον Ναό του Θεού και της προσοχής της για την τήρηση των εντολών του Θεού, δεν φέρει επάνω της καμία αμαρτία. Δεν φέρει επάνω της καμία ανθρώπινη αστοχία και καμία ανθρώπινη πτώση και προσφέρεται στην Εκκλησία. Προσφέρεται σε όλους εμάς, γιατί γίνεται - εξαιτίας του ότι αναδείχθηκε κεχαριτωμένη κόρη - γεννά τον Κύριο της Δόξης, τον Ιησού Χριστό.

Το πρώτο θαύμα όπως γράφει ο ιερός Δαμασκηνός, μας επιβεβαιώνει ότι εκ Πνεύματος Αγίου αυτή η γυναίκα, θα γεννήσει τον Υιό και Λόγο του Θεού. Άνευ ανδρός, άνευ γαμικής σχέσεως, άνευ συζυγίας - αλλά θα μας χαρίσει τον προαιώνιο Λόγο του Θεού, αφού προετοιμασμένη Εκείνη δέχεται μέσα στα σπλάχνα της τον Κύριο της Δόξης.

Εξαιτίας της γεννήσεως του Ιησού Χριστού εκ των παρθενικών της αιμάτων, εμείς τιμούμε το πρόσωπο της Μαρίας, της Παναγίας, της Θεοτόκου, της Κυρίας του Ουρανού και της γης. Εξαιτίας του ότι μας προσέφερε τον Υιό και Λόγο του Θεού, βλέπουμε εις το ιερό της πρόσωπο να πραγματώνεται, αδελφοί μου, όλη η σωτηριώδης οικονομία για τη σωτηρία του ανθρώπου.

Γι' αυτό και τοποθετείται η γέννησή της στην έναρξη του εκκλησιαστικού έτους, ώστε να συνεχίσουμε, τη μία μετά την άλλη, τις εορτές, μέχρι να φτάσουμε στην Γέννηση του Θεού Λόγου - στον σταυρικό Του θάνατο και στην Ανάστασή Του, για τη σωτηρία του γένους των ανθρώπων. Αυτήν λοιπόν τη χαρά μας φέρνει η Παναγία εις τη ζωή μας με τη Γέννησή της. Και το σπέρμα το πανάμωμο του Ιωακείμ και της Άννας, που μας φέρνουν μπροστά μας την περιχαρή γέννηση της Κυρίας Θεοτόκου, της Παναγίας, της Μητέρας του Θεού, προμηνύει τη χαρά ολοκλήρου του κόσμου.

Μέσα σε αυτή λοιπόν τη διάσταση εορτάζουμε αυτήν τη Θεομητορική εορτή της Παναγίας μας, ως πρώτη εορτή του εκκλησιαστικού έτους, για να μας εισαγάγει η Εκκλησία μας σταδιακά σε αυτήν την πορεία, την οποία ο Υιός και Λόγος του Θεού πραγματοποίησε για τη σωτηρία των ανθρώπων. Δεν έχει πράγματι γεννήσει η φύση τέτοιο ωραίο, καθαρό, τίμιο και άμωμο πρόσωπο όπως η Παναγία, η Κυρία Θεοτόκος.

Γι' αυτό και γίνεται δοχείο της Χάριτος. Γι' αυτό, ενώ στην Παλαιά Διαθήκη οι γυναίκες γεννούν πρόσωπα ιερά πολλές φορές, που υπηρετούν τη Θεία Οικονομία της παρουσίας του Θεού, αυτή η οποία ανατρέπει την κατάσταση και μέσα από μια παρθένο κόρη θα προέλθει ο Ιησούς Χριστός, μας επιβεβαιώνει την παρουσία της γυναίκας μέσα στην Εκκλησία και μέσα στην Οικονομία της σωτηρίας του Θεού για το ανθρώπινο γένος – εις το πρόσωπο της Μαρίας, εις το πρόσωπο της Παναγίας Μητέρας. Και γι' αυτό η χαρά είναι μεγάλη.

Γι' αυτό και στο πρόσωπό της βλέπουμε την μητέρα μας, την αδελφή μας, την σύζυγό μας, το ιερό πρόσωπο της κάθε γυναίκας – το οποίον είναι μοναδικό και ξεχωριστό μέσα στη ζωή της Εκκλησίας, αφού Εκείνη, η μητέρα του Θεού και μητέρα ολοκλήρου του κόσμου, προοιωνίζει και αποκαθιστά την αξία της γυναίκας ως μοναδικό και ξεχωριστό πρόσωπο, προσωπικότητα δηλαδή, μέσα στην Οικονομία της σωτηρίας του κόσμου, της σωτηρίας του ανθρώπου.

Αυτήν λοιπόν, αδελφοί, ας υμνήσουμε περιχαρώς και ας προσπαθήσουμε και στη ζωή μας όλα αυτά τα οποία βλέπουμε στο πρόσωπο της Παναγίας μας να τα μιμηθούμε.

Εάν προσέξουμε με λίγο μεγαλύτερη προσοχή την ιερή εικόνα που καταγράφει, που ιστορεί, που είναι αγιογραφημένη και αναφέρεται στο γεγονός της Γεννήσεως της Παναγίας, μέσα από τα πρόσωπα δεν θα δούμε κάτι περισσότερο από αυτό το οποίο λίγο – πολύ όλοι γνωρίζουμε – την Αγία Άννα, μητέρα, να είναι λεχώνα μετά από τη γέννηση της Μαρίας· τη Μαρία φασκιωμένη μέσα στην κούνια της, μία τροφός, μία γυναίκα να την προσέχει· αλλά μέσα από αυτά τα μικρά πράγματα να οδεύουμε, να πορευόμαστε στα μεγάλα· διότι μέσα από τα μικρά και τα μεγάλα της καθημερινότητας της ζωής, παρουσιάζεται ο Θεός στη ζωή των ανθρώπων.

Όπως παρουσιάζεται και στην Αγία Άννα και στον δίκαιο Ιωακείμ. Όπως παρουσιάζεται και είναι παρών στο πρόσωπο της Παναγίας Μητέρας του Θεού. Όπως παρουσιάζεται ο Θεός και είναι παρών μέσα στην Εκκλησία και μέσα στη ζωή του καθενός από εμάς και της καθεμίας, όταν βιώνει την παρουσία του Θεού – την οποία εύχομαι, αδελφοί μου, όλοι μας να βιώνουμε κατά Χριστόν, για τη σωτηρία μας και για τη λύτρωσή μας, προσευχόμενοι στο Πανυπερευλογημένο Πρόσωπο της Κυρίας Θεοτόκου, που εορτάζουμε τη Γέννησή της και την είσοδό της μέσα στον χρόνο της Βασιλείας του Θεού, ώστε να υπηρετήσει το μυστήριο της σωτηρίας του ανθρώπου».

